

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๑/๒๕๖๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ - นามสกุล นายธวัช ชูประเสริฐ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
หน่วยงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หัวข้อการพัฒนา Basic Cybersecurity Series
หลักสูตรพัฒนาทักษะด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์เบื้องต้น
วิธีการพัฒนา การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
วันที่พัฒนา ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ สถานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity) ระดับต้น
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้พัฒนาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

สรุปสาระสำคัญ

๑. ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity) ระดับต้น ประกอบไปด้วยพื้นฐานและการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ซึ่งการบริหารความเสี่ยงคือหัวใจสำคัญของการรักษาความปลอดภัยสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นที่การจัดการกับ "ความไม่แน่นอน" ของเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายองค์กร ทั้งครอบคลุมทั้งความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหายต่อธุรกิจ ความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ และการคลาดเคลื่อนจากการคาดการณ์ โดยการประเมินความเสี่ยงปัจจุบันขององค์กรจะใช้มาตรฐาน ISO ๓๑๐๐๐ และ COSO/ERM เป็นหลัก ส่วน ISO/IEC ๒๗๐๐๕ จะใช้สำหรับเทคนิคการประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศโดยเฉพาะ ขณะที่ ISO/IEC ๒๗๐๐๑ เป็นมาตรฐานสำหรับการจัดการภาพรวม (ISMS)

ความปลอดภัยคือหน้าที่ของทุกคนในองค์กร ซึ่งประกอบด้วย

- ๑) Executives คือ ผู้วางนโยบายและตัดสินใจระดับสูงขององค์กร
 - ๒) Managers คือ ผู้กำกับดูแลและถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติในองค์กร
 - ๓) Practitioners เป็นผู้ปฏิบัติงานที่นำมาตราการไปใช้จริง เช่น ตำแหน่งสายวิชาการในหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร
- ส่วน Hacker เป็นภัยคุกคามภายนอก ไม่ใช่บุคคลที่มีบทบาทบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กร

๒. กรอบมาตรฐาน NIST Cybersecurity Framework (NIST CSF) เป็นกรอบการทำงานระดับสากลที่ประกอบด้วย ๕ ฟังก์ชันหลัก เพื่อให้องค์กรรับมือภัยคุกคามอย่างเป็นระบบ ดังนี้

- ๑) การระบุ Identify เป็นการทำความเข้าใจความเสี่ยงและจุดอ่อน เช่น การประเมินช่องโหว่ Vulnerability Assessment (VA)
- ๒) การป้องกัน Protect เป็นการวางมาตรการควบคุมเพื่อลดผลกระทบ
- ๓) การตรวจจับ Detect การเฝ้าระวังเพื่อระบุความผิดปกติ
- ๔) การตอบสนอง Respond การดำเนินการเมื่อเกิดเหตุการณ์คุกคาม
- ๕) การกู้คืน Recover เป็นการฟื้นฟูระบบให้กลับมาให้บริการปกติ

๓. เทคนิคการตรวจหาจุดอ่อนและการเฝ้าระวัง (VA & Monitoring) หลังจากระบุช่องโหว่ได้แล้ว ขั้นตอนที่ต้องทำคือ Vulnerability Analysis เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุรากเหง้า (Root Cause) ของจุดอ่อนนั้น โดยใช้เครื่องมือเฝ้าระวังการเฝ้าระวังภัยคุกคามใช้ระบบ SIEM (Security Information and Event Management) ในการรวม Log และวิเคราะห์ความผิดปกติ โดยทีมปฏิบัติการของศูนย์ที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังภัยคุกคามไซเบอร์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เรียกว่า CSOC (Cyber Security Operations Center)

๔. การตอบสนองต่อเหตุการณ์ผิดปกติ (Incident Response) เมื่อพบเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ถูก Remote Desktop เข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาต จะต้องมีการแจ้งเตือน และรีบแจ้งทีม Cyber Security หรือทีม IT ตามช่องทาง โดยมีข้อห้ามสำคัญ คือไม่ควรโพสต์แจ้งเหตุการณ์ร้ายแรงผ่านโซเชียลส่วนตัว เพราะอาจสร้างความตื่นตระหนกและทำให้ข้อมูลรั่วไหล และการยับยั้งความเสียหาย (Containment) หากพบเครื่องติด Ransomware สิ่งแรกที่ต้องทำคือปลดเครื่องออกจากเครือข่ายสำนักงานทันทีเพื่อหยุดการระบาด

๕. ความต่อเนื่องทางธุรกิจและการกู้คืน (BCP & Recovery) จะต้องมีแผนรับมือ มีการระบุรายชื่อผู้ติดต่อ, หน้าที่ความรับผิดชอบ และช่องทางสื่อสารให้ชัดเจน มีการซักซ้อม และควรทดสอบแผน BCP (Business Continuity Plan) แบบ Table Top Exercise สม่ำเสมอ เช่น ปีละ ๒ ครั้งและจะต้องมีการสำรองข้อมูล (Backup) การสำรองข้อมูล ในเครื่องเดิม (แม้แยก Partition) ถือว่าไม่เหมาะสม ควรเก็บไว้ในสื่อภายนอก Cloud หรือ Backup Server ที่อยู่คนละพื้นที่กับข้อมูลจริง เพื่อให้ระบบสามารถกลับมาให้บริการได้อย่างต่อเนื่องโดยเร็วที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

๑. ผู้เรียนได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity) ระดับต้น
๒. ผู้เรียนเกิดความ ความตระหนักด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity)
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้พัฒนาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

การนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้

สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดไปสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรและผู้อื่น เพื่อตระหนักถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์

แนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร

จากการได้รับการอบรม หลักสูตรดังกล่าวข้างต้น นักวิชาการเกษตร สามารถถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจความเข้าใจเกี่ยวกับด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ให้กับเกษตรกรด้านการใช้ประโยชน์ และลดการสูญเสียทรัพย์สิน และชีวิตได้

(ลงนาม).....

(นายธภัทร ชูประเสริฐ)
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

(ลงนาม).....

(นายอนรรักษ์ บัวคลี่คล้าย)
ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ